

ÚJLAKI HANGOK

AZ ÚJLAKI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

VIII. évf. 1. szám

2003. JANUÁR

Dr. Paskai László bíboros úr elköszönő leveléből

Elérve 75. életévemet az Egyházi Törvénykönyv 401. kánonjának megfelelően benyújtottam lemondásomat a Szentatyának, aki ezt elfogadva felmentett az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye érseki szolgálata alól. Amint a kinevezést, ugyanúgy a felmentést is a Szentanya iránti tisztelettel és engedelmességgel fogadom. Kifejezem köszönetemet a Szentatyának a személyem iránt sokszor tanúsított szeretetéért és megbecsüléséért.

... a gazdag történelmi örökségből most csak Isten szolgája Mindszenty József bíboros, hercegprímás személyét emelem ki, aki a magyar egyház és a magyar nép védelmében áldozta fel életét, és akinek a holttestét végakarátának megfelelően haza kísérhettem a mariazelli bazilikából az esztergomi érsekek sírboltjába...

Felejthetetlen élmény marad számomra lelkipásztori látogatásom Kárpátalján 1989-ben. Meghatódott lélekkel láttam az ottani hívek buzgóságát, kitartását, amelyet megőriztek a vallásellenes időben. ...Hálásan gondolok azokra, akik vállalták Kárpátalján a missziós munkát, főként a ferences atyákra, akik missziós közösséget hoztak létre Nagyszőlősen.

... Szent Pál apostolnak az efezusi papoktól való búcsúzásakor elhangzott szavaival köszönök el a Paptestvérektől: „Vigyázzatok magatokra és az egész nyájra... Azért rendelt benneteket a Szentlélek az élére előjáróul, hogy igazgassátok Isten egyházát, amelyet a tulajdon vére árán szerzett meg magának.” (ApCsel 20, 28)

Elköszönök a Főegyházmegye híveitől is. Sokszor és sokféle formában tapasztaltam meg szeretetüket, buzgóságukat, hűségüket. Én is elmondhatom, amit Szent Pál apostol írt az akkori hívek buzgóságáról: „A hitetek minden bajunkban és szenvedésünkben megvigasztalt minket, testvérek, és újjáéledünk, ha kitartotok az Úrban.” (1Tessz 3, 7)

... A régi keresztény kifejezéssel köszönök el a Főegyházmegye minden tagjától: Oremus pro invicem, vagyis: Imádkozunk egymásért.

Paskai László bíboros

Dr. Erdő Péter Magyarország új prímás érseke

A fénykép a 2000. január 6-i püspökszentelésen készült

Prímás érsek urunkat nem kell bemutatnom. Az elmúlt hetek sajtójában, rádió- és tv-interjúkban mindannyian találkozhattunk a bölcs, derűs, tudós főpásztorral. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy személyesen ismerhetem. 1997-ben, mint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának dékánja fölvettem munkatársai közé és megbízott a könyvtár vezetésével. A tudós jogászprofesszor munkásságát 38 szakkönyv és mintegy 300 tanulmány reprezentálja. Tíz nyelven beszél. Alig ötven éves, de nevét már jól ismerik az egész világon. Kiváló előadó, óráin mindig „telt ház” van. Imponáló tudása példaadó szerénységgel, bizó reménnyel és mély hittel párosul. 1998-tól egyetemünk rektora. Legfőbb vezetőként is mindig figyel a személyesre. Az egyetem dolgozóit név szerint ismeri és nevével szólítja.

Életem nagy élménye, hogy részt vehettem Péter atya püspökké szentelésén Rómában. A Szentanya az előtte térdeplőnek fejére tette a kezét és csöndben imádkozott. A minden szónál beszédesebb csönd elmondta a Kimondhatatlant. A szentelési imában a Szentlélek Úristen eljött. Ereje püspökké szentelte a pápa előtt térdeplő papot, így közvetlen hordozója lett Krisztus papi hatalmának. Részesült az egyházi rend teljességében.

Szentelése után három évvel Péter atya újabb megbízatást kapott az Úrtól. Az egész magyar egyház vezetését bízta rá gondviselő Istenünk. Imádkozunk új prímás érsekünkért, hogy szent hivatását Isten dicsőségére és a rábízottak javára teljesíthesse. Kérjük együtt az Úristen segítségét, a Boldogságos Szent Szűz és Szent István király közbenjárását érsek urunk életére és munkájára.

Tarján Mária

Új esztendőben

... új szívekkel dicsérünk, Jézus, énekekkel (SzVU 39.ének). Indulásnak jó, de ennél többre van szükség. Pogányoknál is szokás szilveszter éjjelén megfogadni, hogy új életet kezdünk, s a legtöbb embernél minden folytatódik változatlanul. Pedig mi jót akarunk. Boldog új évet kívánunk egymásnak. Szívből? Istentől? Megváltó Jézustól? Új életet csak Jézus kegyelmével kezdhetünk! „Nálam nélkül semmit sem tehetek”. Isten kegyelmi ajándéka számunkra az idő is. De ne hagyjuk üresjáratú futószalagnak! Elevátornak kaptuk: az örök boldogság felé szállítson minket Istenhez, Atyánkhoz!

Sok kísértés próbál majd üresjáratra csábítani mindnyájunkat az új évben is. Ne hallgassunk a sátánra. Akármelyik embertársunkat sem követhetjük: „Átkozott az az ember, aki emberben bizik, aki halandóra támaszkodik, és szíve elfordul az Úrtól. Áldott az az ember, aki az Úrban bizik, akinek az Úrban van reménye. (Jer 17,5.7.). Még az sem elég, ha Mártaként sok mindennel törődünk, sok minden aggaszt. Máriával a legjobb részt kell választanunk. Szűzanyánk Mária minden nap arra ösztönöz majd: „amit (Jézus) mond, tegyétek!” Bizzuk magunkat teljesen Istenre, tegyük, amit Jézus mond! Fogalmazzuk át a kezdőéneket: Új esztendőben újult szívvel, dicsérjük Jézust életünkkel! Akkor boldog lesz az új esztendőnk.

János atya

Minden kedves olvasónknak az Úr kegyelmében gazdag boldog új esztendőt kívánunk!

Koncz Ádám

Huszonöt és fél éve – születésem óta – nézem nap mint nap ablakainkból az óbudai amfiteátrum romjait és az újlaki templom tornyát. Az amfiteátrummal, az óbudai játszóterekkel, a Duna partjával, a Kiscelli kastély környékével, a Csúcshegygel és a Fenyőgyöngyétől minden irányba induló turistautakkal korán megismerkedtem. Igen boldog gyermekkorom legkedvesebb emlékei és útjelzői közé tartoznak ugyanis a szüleimmel és két bátyámmal errefelé tett kisebb séták, nagyobb kirándulások. Az újlaki templommal csak azért ismerkedtem meg később, mert családuknak először Óbudára, majd a Bakáts térre, az Alsó-Krisztinába, ezután Kelenföldre járt templomba és hittanra. A gyakori váltás oka abban állt, hogy Turcsik Gyuri atyát négy év alatt e négy helyre helyezték, s mi, mint sokan mások, akik hitben és emberiségben szintén az ő keze alatt nevelkedtek, mentünk vele együtt. Amikor ő ezután vidékre került, mi két évre az Örökimádás templom életébe kapcsolódtunk be, Blanckenstein Miklós atya irányítása alatt. E két, számomra "alapvető" korszak után kerültünk Újlakra, amely most (János atya, Gyuri atya, Anzelm atya) és egykor (Józsi atya, Béla atya, Gábor atya) itt szolgáló papjainkkal és egyházközösségével tizenhat éve határozza meg életemet.

Kezdetől fogva döntő szerepet játszott családuknak és neveltetésünkben a zene. Zenei általános iskolám biztos alapot és kitörölhetetlen élményeket nyújtott e téren csakúgy, mint zeneiskolai tanáraink, akik közül oboatanárnóm

immár tizenöt éve van hatással zenei és emberi fejlődésemre. A mára számomra nélkülözhetetlenné vált együttzenélés színterét jelenti az óbudai Szent Péter és Pál templom Albert Schweitzer Kamarazenekara is, és az ünnepeinkre olykor felálló családi zenekar.

Igen meghatározó pont volt életemben, amikor a gimnázium első évében egyik bátyám hosszas unszolására csatlakoztam a Regnum Marianum egyik közösségéhez, amelynek ma is tagja vagyok. A Gondviselés bizonyára tudta, mekkora szükségem van arra, hogy kezdeti húzódozásom ellenére is ehhez a nagy családuhoz irányítson, ahol hitem, keresztény elkötelezettségem és – túl jó és visszahúzódo gyerekként – életrevalóságom, baráti köröm növekedhet. Mára a Regnum szintén kihagyhatatlan családuknak életéből.

Az ELTE német-történelem szakjának elvégzése után tizenöt hónapos polgári szolgálat következett – Istennek hála – a Katolikus Ifjúsági Mozgalomnál. Itt újabb barátokra és még nagyobb önállóságra tehettem szert. Már korábban, az egyetem idején tudtam, hogy a polgári szolgálat bevégzése után mindenképpen tanítani szeretnék. A döntést bizonyára segítette az a néhány vonzó tanár-egyéniiség, akiket családuknak, az általános és a középiskolában, vagy az egyetemen ismertem meg. Az Úristen valóban váratlan ajándékként tanítok németet ez évtől a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolában, ahol zenei pályám és regnumi múltam összeért, hiszen szinte éjjel-nappal éneklő vagy zenélő tanítványaim nevelésében a zene mellett a regnumi gyereknevelés tapasztalatai és élményei is segítségemre vannak. Helyyemen vagyok.

Virágokról – nem virágnyelven

Csodálatosan szép a templomunk, ám még szebb virágokkal. Mindannyian gyönyörködünk benne, azt azonban ritkán gondoljuk végig, mennyi áldozatos munka rejlik mögötte. Erről kérdeztem Szakolczai Imréné Jutkát, aki képviselőtestületi tagként már a második ciklusban látja el ezt a feladatot.

- Mikor kezdted és milyen indíttatásból vállaltad ezt a munkát?

- Mintegy öt éve kezdtem, előttem Bajkó Gabi csinálta nagyon sokáig. Virágkötészetet egyébként a fiam tanult, tőle igyekeztem ellesni a fortélyokat. Végül György atyának jeleztem, hogy szívesen elvállalnám templomunk díszítését.

- Kérlek, mondd valamit az előírásokról, szokásokról, melyeket a templomi virágdíszítőnek szem előtt kell tartania.

- A liturgikus színeknek előírás szerint meg kell jelenniük a templomban. A húsvét, az elsőáldozás és a karácsony színe a fehér, az utóbbinál esetleg még az aranyat jelképező sárga. A rózsafüzér színei közül a fehér az örömdetes, a piros a fájdalmas, a sárga (arany) a dicsőséges. Augusztus 20-án, nemzeti ünnepünkön a piros-fehér-zöld a lényeges. Egyébként pedig fontos az egységes összkép, amit sajnos nem mindig sikerül megvalósítani. Nehéz összeegyeztetni a színeket, a stílust, főleg ha nem egy ember végzi, irányítja a díszítést.

- Hol, mikor és hogyan szerzed be a hozzávalókat?

- Többnyire a XIII. kerületi Szent László utcába járunk csütörtök délutánoként. Ott mindent beszerezek, csak hát nagy gond a kocsi, meg a bepakolás. Általában Bóné Ila visz a piacra, vagy a családuknak valaki. De nagyon jó lenne, ha más is segítene, főként akinek autója van. Mert az igaz, hogy egyszerűbben meg lehetne oldani a kérdést, ha virágüzletben vásárolnánk, de az legalább kétszer annyiba kerülne.

- Nem kerülhetjük meg hát, hogy a pénzről is beszéljünk.

- Annál is inkább, mert 2002 ebből a szempontból is nehéz év volt. A restaurálás miatt kevés esküvőt tartottak, és ezért többletkiadás keletkezett. Hiszen az esküvőre hozott virágok megmaradnak a templomban. És mivel a hívektől is jóval kevesebbet kaptam virágra a korábbiaknál, fokozottan a plébániai kasszára kellett támaszkodni, ahol pedig annyi más helye is lenne a pénznek. Egyébként csak a főoltárt díszítjük plébániai közpénzből, a többit – a nagy ünnepek kivételével – az oltárdíszítők maguk teremtik elő.

- Sokszor talán még a pénznél is nehezebb segítő kezeket találni.

- Így van. De persze akad is segítség! A mellékoltárokat Czigány Judit, Havasi Edit, Heller Józsefék, Kemény Jutka, Kerek Jutka, Kocsis Kati és Schmatz Marika látják el virággal. Dehát például a körülbelül 40 váza mosása – főleg nyáron, amikor hetente többször is cserélni kell a vizet, virágot – bizony gondot jelent. De szeretném hozzáfűzni, hogy bármilyen fáradt vagyok vagy fáj valamim, munka közben néhány perc után mindenről megfeledkezem, mert a Jó Isten kegyelme és szeretete mindig meggyógyít és újra erőt ad.

- Milyen segítségre lenne szükséged?

- Elkelve a segítség – főleg nyáron – mind a vázák tisztításánál, mind a beszerzésnél. Szeretettel várjuk a segíteni akarókat, a virággal vagy pénzzel támogatókat. Jó lenne még egy-két ügyes háziasszony a terítők és ministránsruhák karbantartására is.

- Reméljük, akadnak majd újabb szorgos kezek, addig is köszönjük mindnyájatok áldozatos munkáját.

Jobbágy Éva

Családi események

Halottaink:
 Dluhopolszky Lászlóné (79), Turáni István (91), Búzási Istvánné (79), Bölcskeiné Piroska Mária (67), Mészáros Andrásné (97).

Márk evangéliumáról

Az idei liturgikus „B” egyházi évben vasárnaponként többnyire Márk lesz a vezetőnk. A szentírás-szakértők többségükben úgy tartják, a Márk-evangélium jött létre elsőként. Máté és Lukács forrásként használták. A Márk által megrajzolt Jézus-kép a legegyszerűbb, de egyben legigazabb rajz. Ez a Jézus tud szigorú, szomorú lenni, tud nehezteni környezetére, de mindenben átragyog gyöngéd szeretete. Márk úgy írja le Jézus életét, hogy közben szenvedésére és halálára irányítja a figyelmet. A csodálatos gyógyító erővel rendelkező Igehirdető nagyságát még tanítványai sem képesek felfogni. Márk evangéliumából megtudjuk, mit is jelent annak a Jézusnak a tanítványának lenni, aki sokakért szenvedett és adta oda életét. Jézus feltámadásának hírüladásakor a símál arra hívja fel figyelmünket, hogy bizalommal, és ne félelemmel válaszoljunk Jézus Krisztus hívására. Itt a Márk-evangélium befejeződik, s ettől a résztől fogva az evangélium az Egyház életében, a mi életünkben folytatódik tovább. Mi írjuk tovább azzal, ahogyan élünk.

Keglevich Lászlóné

Adventi mozaik

Karácsonyi készülötünket az adventi koszorú kötésével kezdtük november 30-án délután a Szent István hittanteremben. Kisgyermektől nagyszülőig minden korosztály képviseltette magát, a munka közben ismerkedésre, kötetlen beszélgetésre is lehetőségünk nyílt. A délután folyamán tanítványokból mesterekké váltunk a koszorúkötés terén, így segítséget tudunk nyújtani a később érkezőknek.

A rórate szentmisék az adventi időszak meghitt, elmélyülésre alkalmas adó lehetőségei. Sötétben, sokszor álmosan és fázósan mentünk a korai misére és fohászokdtunk minden nap: „Harmatozzatok, égi magasok!” Reméljük, imáink meghallgatásra találtak.

A szent zsolozsma gyakori imádkozásával is a szívünket nyitogattuk a karácsonyi titkok megértéséhez. Az immár szokásossá vált pénteki és vasárnapi imaórán kívül kedd reggel is közösen imádkoztuk a laudest. A hívek buzgóságát jelzi, hogy esetenként kevésnek bizonyult az előre nyomtatott imaszöveg.

A triduum első napján az Atya életet adó tekintetéről, a második nap a Fiú bűnbocsátó irgalmáról, harmadik nap a Szentlélek jegyeséről, Szűz Máriáról elmélkedtünk Aczél László Zsongor pálos atya segítségével. A harmadik elmélkedésben szereplő lelki örökbefogadás, amelynek Magyarországon elterjedt formája a czestochowai pálos szerzetesektől származik, különösen aktuális volt plébániánk híveinek, hiszen sokunknak épp ekkor jött világra adoptált gyermeke, akiért kilenc hónapon át imádkoztunk.

A betegek szent kenetének közös templomi felvételére december 8-án volt lehetőség. A betegek adatainak felvételében sekrestyésünk segédkezett. Egyik adventi szentmise előtt István odasietett egy padszéken ülő öreg, botos nénihez. Felírta a nevét, de a címét a néni sajnos nem tudta megmondani. István segített: a néni táskájából előkerült igazolványból kiderült az elfelejtett cím is. A néni örült, Jézus is örült, hogy egy fontos címet, az újlaki templomét mindig tudja a néni, hiszen vasárnaponként mindig itt van a szentmisén, és itt volt a szent kenet felvételekor is.

R. L-né

A játszóházban első héten a gyertyaöntés művészetét gyakorolták, második szombat délelőtt sóból és lisztből készült gyurmát formáztak, a harmadik alkalommal mézeskalácsot sütöttek a résztvevők néhány „Hangya” vezetésével. A kellemesen eltöltött időn túl sok karácsonyi ajándék készült el itt.

Hitoktatóink jóvoltából otthon sem maradtunk adventi lelki táplálék nélkül. Mindenki saját korosztályának megfelelő lap segítségével, egyénileg vagy családban, napi imával, jócselekedettel készíthette szívében az Úr útját.

Az adventi időszak végén megköszönjük az Úrnak ezt a kegyelmi időszakot, s mindazoknak fáradozását, akik az adventi programok létrejöttében segítettek.

H. B. E.

Újlaki szentek: Szent Sebestyén

avagy az alulról is építkező plébánia

Fotó: Sólyom László

Az újlaki templom barokk szobrai közt körültekintve szembeötlik egy nagyrészt ruhátlan, nyilaktól sebzett férfialak. Pontosabban kettő, egyikük a Szent Anna oltár bal-, másikuk a Szent József oltár jobboldalán. Aki pedig még figyelmesebben nézi végig templomunk műalkotásait, megtalálja Sebestyén ábrázolását a Pádai Szent Antal oltáron predellaképén és a szószék baloldali domborművén is. Figyelemreméltó, hogy a plébániaépület helyén egykor állt első kis újlaki templom két mellékoltárának egyikét már Szent Sebestyénnek szentelték.

Ki volt templomunknak ez a népszerű szentje? Római katona, Diocletianus császár testőrségének parancsnoka. A legenda szerint már korábban keresztény hitre tért, sőt, többeket megtérített, másokat pedig megerősített hitükben, úgy hogy a vértanúságot is vállalták. Amikor a császár elrendelte a keresztények

üldözését, nagy meglepetésére testőrsége fejét is az üldözöttek közt találta. A perbe fogott és elítélt Sebastianus kivégzését nyilzárporral hajtották végre: szentünknek talán valamennyi ábrázolása életének ezt a fontos mozzanatát ábrázolja. Kevésbé ismert, hogy Sebestyén csodával határos módon túlélte a kivégzést, és egy jó asszony gondos ápolásának köszönhetően felépült. Am ekkor ismét a császárhoz ment, hogy tiltakozzon a keresztények üldözése miatt, és emiatt nyerte el a vértanúság koszorúját: a császár katonái a cirkuszban verték agyon. Halála után még negyedszáz év sem telt el, amikor Nagy Konstantin császár a hivatalos vallás rangjára emelte a kereszténységet.

Sebestyén a középkor és a barokk kor legnépszerűbb szentjei közé tartozott. A szakirodalom szerint oltalmazott a pestistől és egyéb fertőző betegségektől, támogatta az epebetegeket és a haldoklókat. Védőszentje volt továbbá az íjászoknak és katonáknak, rendőröknek és tűzoltóknak, orvosoknak és kerteszeknek, éjjeliőröknek és halottvivőknek, ónöntőknek és vaskereskedőknek, tímároknak és puskaműveseknek, köfaragóknak és kefekötőknek, a kézműveseknek általában és magának az egyháznak is.

Persze akármilyen sokan is helyezkedtek oltalma alá, kérdéses marad, van-e szükség egy templomban ilyen sok ábrázolására. Talán nem, ha egy templombelsőt egységes vallási és művészeti koncepció alapján alakítanak ki, ha fenntartóként a püspök vagy a kegyúr (esetünkben Buda szabad királyi város) végezteti és fizeti a munkát. Am az újlaki templom alapítása és építése, valamint belső berendezése is túlnyomórészt a hívek kezdeményezésére és költségére történt. Túlnyomórészt újlaki polgárok állították fel templomunk oltárait, készítették díszzeit.

Lehet tehát egyfelől sajnálni, hogy templomunkban hiányzik az egységes hagiográfiai koncepció. Am másfelől lehet örülni elődeink templomépítő buzgóságának, adományozó kedvének. Akár példát is vehetünk róluk most, amikor az első újlaki templom alapításának háromszázadik évfordulójára készülődvé igyekszünk megújítani templomunkat.

Szagoszsky József

Egyházközségünk rendszeres programjai

Miserend:

hétköznap: 6³⁰, 18⁰⁰

vasárnap: 7³⁰, 9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰

Gyóntatás: szentmisék előtt és elején.

Szentségimádás: minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti misék után.

Zsolozsma: péntek 7; vasárnap 17³⁰

Gyermekeinkért ajánljuk fel minden hónap 21-én az esti szentmisét.

Szent István kápolna miserendje:

hétköznap: 17³⁰; vasárnap: 9⁰⁰, 11⁰⁰

Margitszigeti kápolna miserendje:

vasárnap 11⁴⁵

Iroda (Bécsi út 32. ☎: 335-3573): hétköznapokon 9⁰⁰-12⁰⁰ és 15⁰⁰-18⁰⁰

Karitás (Bécsi út 18.): hétfő 17⁰⁰ - 19⁰⁰

Könyvtár (hittantermek előterében):

vasárnap 10⁰⁰ - 10³⁰ és 18⁴⁵ - 19⁰⁰

Teadélelőtt: minden hónap második vasárnapján a 9-es mise után a Szent Erzsébet teremben.

Január 19. és 26. között kerül sor a szokásos ökumenikus imahétre a keresztények egységéért. Az idei imahét alapigéje: „Ez a kincsünk a cserépedényben van.” (2 Kor 4, 4-18)

Újlaki Hangok

Megjelenik havonta

A szerkesztőbizottság tagjai:

Havasiné Zentai Edit, dr. Keglevich Lászlóné,
dr. Koncsosné Jobbágy Éva, Szaszovszky József

Kiadja: Újlaki Sárlos Boldogasszony
Plébánia (1023 Budapest, Bécsi út 32.)

Felelős kiadó: Mester János

Januári naptár

1. Sze. Újév, Szűz Mária, Isten Anyja – kötelező ünnep, vasárnapi miserend
5. V. Vízkereszt, Urunk megjelenése
6. H. Gáspár, Menyhért, Boldizsár
12. V. Urunk megkeresztelkedése
18. V. Árpád-házi Szent Margit

Szent Margit ünnepe a Margitszigeten

Január 19-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az ünnepi szentmisét Erdő Péter prímás érsek úr celebrálja a romoknál felállított oltárnál.

12 órakor a Szent Mihály kápolnában Pázmándi György piarista atya mond szentmisét.

Triduum a Szent Mihály kápolnában január 17 – 18 – 19-én (péntek, szombat, vasárnap) du. 5 órakor lesz Dióssy Kornél és Leszkovszky Pál domonkos atyák vezetésével.

Szent Margit napján, január 18-án, szombaton 11 órakor Khirer Vilmos atya mond szentmisét.

25. Szo. Szent Pál megtérése

31. P. Bosco Szent János

Gitáros misék a hónapban: 12-én és 26-án 9 órakor.

Hírek, hirdetések

* **Adó.** Akik személyi jövedelemadójuk 1-1%-áról rendelkezhetnek, azoknak szíves figyelmébe ajánljuk egyfelől a Katolikus Egyházat (adószáma: 0011), másfelől az újlaki plébániához tartozó két alapítványt. Az Újlaki Sárlos Boldogasszony alapítvány adószáma: 18083440-1-41, az Újlak Karitás alapítványé: 18018844-1-41.

* Ifjúsági közösségeink tagjai téli túrára készülnek: ez év utolsó és az új év első napjait Nagybörzsönyben töltik.

* Lapunk zárta után, december 21-én, szombaton az esti szentmisét követően került sor a Cantilena kamarakórus karácsonyi hangversenyére templomunkban.

* Szintén a korai lapzárta miatt nem tudunk egyelőre beszámolni a gyerekek karácsonyi színdarabjának december 23-i bemutatójáról.

Kihez szól a plébániai lap?

Amikor az elmúlt ősszel mintegy harminc plébániai lap szerkesztői találkoztak és tanácskoztak Egerben, felvetődött a kérdés, kinek is készítjük újságunkat. Sokan úgy gondolták, mindenkinek, de legalábbis a plébánia területén lakó minden embernek, hívőnek és hitetlennek egyaránt. A plébániai újság fő céljaként a missziót nevezték meg. Volt, aki arról számolt be, hogy kapuról kapura járva mindenhol bedobják a lapot, más a helyi üzletben helyezett el egy köteget ingyenesen a vásárlók számára - igaz, a pénztáros diszkrétan figyelmeztette, hogy valakik jóvoltából az egész köteg a kuka fenekén kötött ki.

Mi magunk másban látjuk az újság célját. A lap újlaki testvéreinknek, a plébániához tartozó híveknek szól. Némi túlzással lehet ezt „belső misszió”-nak nevezni, amennyiben szeretnénk hozzájárulni ahhoz, hogy az egyháztól csak szolgáltatásokat elváró hívek egymást ismerő, szerető, egymásért cselekedni, sőt áldozatot hozni tudó aktív keresztényekké váljanak. Lapunkat ezért templomon belül terjesztjük, és őszintén reméljük, hogy minden elvitt példány olvasó(k)ra is talál. Pontosabb tehát, ha lapunk céljának a misszió helyett a helyi keresztények közti belső összetartás erősítését tekintjük.

A misszió mindazonáltal keresztényi kötelességünk. (Miként az is, hogy szeretettel legyünk egymáshoz.) Hogy azonban lapunk ne tömegesen a kukában kössön ki, hanem valóban célba érjen, abban csak a hívek, az olvasók segíthetnek. Gondoljanak azokra, akikben egy plébániai lap megmozdíthat valamit, és nyomják kezükbe az Újlaki Hangokat. Ilyen formában elképzelhető, hogy lapunk eredeti célkitűzésén, a belső kohézió erősítésén túlmenően missziós feladatot is ellásson. Köszönjük a közreműködést!

A szerkesztőség

Hitünk forrása: a Szent Hagymány és a Szentírás

Így tanultuk a hittan órákon, ebben a sorrendben. Jogos kérdés: miért kerül előre a Hagymány az Írással szemben? *Először* is azért, mert a Szentírás szövegében sehol sem találjuk felsorolva, hogy melyik könyvekből áll a Szentírás. Sok olyan irat van, amelyet esetleg éppen azért írtak, hogy belekerüljön a Szentírásba – és mégsem került bele. Az is észrevehetjük, hogy a más felekezetek által használt Szentírásból hiányoznak olyan részek, amelyek a katolikus kiadásokban benne vannak. *Másodszor* azért szerepel első helyen a Hagymány, mert a Szentírásban sehol sincsen benne, hogy hogyan kell azt magyarázni, márpedig már igen régen, 2400 évvel ezelőtt is magyarázni kellett.

A Szentírás magyarázata csak hármasságban lehetséges. Egységben kell lenni a szerzővel, aki igen régen élt, másképpen gondolkodott, más nyelven írt. Egységben kell lenni a Szerzővel, aki végeredményben Isten, aki üdvözülésünkhöz szükséges üzeneteit helyezte el ebben a műben. Végül egységben kell lennünk a mű tulajdonosával, akinek a kebelén belül létrejött: ez pedig az Egyház.

A Biblia kialakulása, zsidó, katolikus és protestáns biblia

A Biblia szó jelentése görögül: könyvek. Egy olyan könyvgyűjteményről van szó, amelynek legrégebbi részeit több, mint ezer év választ el a legutolsónak megírt részekről. Fontos tudni, hogy a Biblia jelentős részei hosszú ideig szájról szájra hagyományozódtak, csak viszonylag később, Kr. e. 1000 körül kezdték leírni, jelentős szerkesztői munkák nyomait tudjuk kimutatni egyes iratokban. A zsidók, mivel Jézus Krisztust nem fogadják el megváltónak, csak az ószövetséget használják, mégpedig a gyűjteménynek egy részét is elutasítják. A protestáns Biblia a zsidó ószövetséget fogadja el, az újszövetség azonos a miénkkel. A katolikus Bibliában mindig megtalálhatjuk azt a jelzést, hogy azt a Katolikus Egyház hivatalos vezetőinek egyetértésével adták ki. A katolikus kiadások mindig tartalmazzák magyarázatokat, a protestáns kiadások csak a legújabb időkben, mivel álláspontjuk szerint a Szentírás a Szentlélek közreműködésével önmagát magyarázza.

A Biblia nyelve, fordítások. A fordítások célja

Az Ószövetség legnagyobb részét héber nyelven írták, vannak részek benne, amelyeknek a nyelve arám (Jézus idejében ezt a nyelvet beszélték), vannak egész könyvek, amelyeket görögül írtak vagy csak görög nyelven maradt ránk. Az Újszövetség görögül áll rendelkezésünkre. Ez a görög nyelv a Kr. e. 3. században elterjedt nyelv, nyelvtana jóval egyszerűbb, mint a klasszikus görög nyelv, neve koiné. Az Újszövetség szerzői ezt a nyelvet igencsak különböző szinten használják, míg például Márton evangélista gyengén, János evangélista magas színvonalon beszél. A keresztények az első századokban általában tudtak görögül, de hamarosan le kellett fordítani a Szentírást latinra. Időtálló fordítást Szent Jeromos készített az 5. század elején, ez a fordítás elterjedt (= Vulgata), ez lett a mérce évszázadokra a Katolikus Egyházban. A 16. században jelent meg igazából az igény a nemzeti nyelvű Szentírásra, több kísérlet után, elsősorban a protestánsok adták ki (magyarul Károli Gáspár), de hamarosan megjelentek a katolikus fordítások is (Káldy György).

A fordítónak rettenetesen nehéz feladata van. Egyrészt ragaszkodnia kell az eredeti szöveghez, másrészt ragaszkodnia kell a szöveg szelleméhez, stílusához, tanításához. A legjobb fordítások is tartalmazzák nehezen érthető vagy félreérthető megfogalmazásokat, ezért értelmező magyarázatok is szükségesek szöveghez. Már Péter apostol is panaszkodik, hogy Pál apostol levelei nehéz olvasmányok és vannak olyanok akik félreértik, félremagyarázzák azokat. Azóta eltelt majd kétezer év, a nehézségek persze nőttek.

Miért olvassuk a Szentírást?

A 2. Vatikáni Zsinat kifejezett kívánsága, hogy a katolikusok olvassák a Szentírást. A Szentírásban Isten szól hozzánk, olyan üzenete van ennek a könyvnek, amely örök üdvösségünkhöz szükséges. Semmiképpen ne úgy kezeljük, mint egy regényt, elkezdjük az elején és végigolvassuk, mert ez nem fog sikerülni. Vannak benne olyan részek (például névsorok), amelyeket nem ajánlok olvasni, nem tartalmaz tanítást, ugyanakkor a nem szakember számára roppant unalmas. Léteznek olyan összeállítások, amelyek a Szentírás egészéből azokat a részeket válogatják ki és osztják be egyes napokra, amelyek fontosak és hasznosak.

Hogyan olvassuk a Szentírást?

Olvassa az Egyház és magyarázza a liturgia. Minden szentmisében felhangzik a Szentírás. Nem csak az olvasmány-szentlecke-evangélium hármában, hanem például a zsoltárokból is. A zsoltó minden imaórája a Szentírás szövegeire épül, követe az egyházi év eseményeit. A szentmisén a szentbeszéd általában a Szentírási szöveg magyarázata.

A Szentírás olvasásának másik módja a csoportos szentírásolvasás. Erre a lehetőségre igen jó és hatékony módszereket dolgoztak ki szerte a világban abból kiindulva, hogy az ilyen csoportos olvasás esetén bizony nincsen mindig jelen szakember, aki „mindent megmagyaráz” (ha tud!), mégis a csoport könnyebben talál rá a helyes értelmezésre.

Jó és helyes egyedül is olvasni a Szentírást. Sok segítségre van általában szükség. Ez nem csoda, mindenkinek szüksége van segítségre. Hol lehet segítséget találni?

Írásos segítség általában a lexikon és a kommentár. A lexikon általában címszavakban tárgyalja a fontos fogalmakat, neveket, eseményeket. Számos bibliai tárgyú lexikont lehet magyar nyelven is találni. Most jelenik meg egy háromkötetes nagy bibliamagyarázat (kommentár) a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulatnál. A kommentár a szöveget követe ad magyarázatokat az olvasónak.

Létezik személyes segítség is. Hála Istennek egyre többen vesznek részt különböző szintű teológiai képzésben, tőlük lehet kérdezni, ha nem is tudják esetleg a helyes választ, utána tudnak nézni, vagy meg tudják mondani, hogy a kérdező hol nézhet utána.

Tanácsok

Minden katolikus család rendelkezzen legalább egy teljes Szentírással. Olvassuk rendszeresen együtt és egyedül, arra a kérdésre keresve a választ, hogy mit üzen benne számunkra Isten. Az önkényes magyarázatok azonban súlyos veszélyeket rejtnek. A kiragadott idézetek sokszor szembefordíthatók a szöveg, a mű egészével. A természettudományokat például ne a Szentírásból akarjuk megtanulni, mert nem erre a célra írták.

Olvassunk a Szentírással kapcsolatos megfelelő szintű szakkönyveket. Ezeket kikölcsönözhetjük a plébánia könyvtárából vasárnap délelőttönként vagy megvásárolhatjuk a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulatnál (VI., Teréz körút 28. I. em. 6.). Ugyancsak itt havonta egy alkalommal magas színvonalú előadások hangzanak el, és lehetőség van bekapcsolódni az imaórákba is, amelynek időpontjai és helye a templomunkban is kapható Jeromos Füzetekben megtalálható.

Végül minden héten hétfőn az esti szentmise után a hittanteremben közös szentírásolvasás és szentírás-magyarázat van, ennek időtartama mintegy háromnegyed óra. A programba bármikor be lehet kapcsolódni, az érdeklődőket szeretettel várom.

A mellékletet összeállította: Balthazár Zsolt.